

Laidiens: **05.04.2018., Nr. 68**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/68.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 169

Rīgā 2018. gada 20. martā (prot. Nr. 16 5. §)

Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Būvniecības likuma
5. panta pirmās daļas 4. punktu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. nosacījumus, ar kādiem fiziskajām personām izsniedz, reģistrē un anulē sertifikātu patstāvīgai praksei arhitektūras jomā (turpmāk – arhitekta prakses sertifikāts) un būvniecības un elektroenerģētikas jomā (turpmāk – būvprakses sertifikāts), kā arī šo sertifikātu (turpmāk – būvspeciālista sertifikāts) izsniegšanas, reģistrēšanas un anulēšanas, darbības apturēšanas un atjaunošanas kārtību;
- 1.2. praktiskā darba pieredzes ilgumu arhitektūras un būvniecības jomā, kāds nepieciešams, lai pretendētu uz sertifikātu patstāvīgai praksei arhitektūras un būvniecības jomā;
- 1.3. kompetences pārbaudes organizēšanas nosacījumus un kompetences pārbaudes saturu;
- 1.4. patstāvīgās prakses uzraudzības kārtību;
- 1.5. maksas pakalpojumu apmēru, maksāšanas kārtību un saņemto līdzekļu izmantošanas kārtību;
- 1.6. kompetences pārbaudes iestādes pilnvaras;
- 1.7. būvspeciālistu reģistrā iekļaujamo ziņu apjomu un pārbaudes kārtību.

II. Prasības kompetences pārbaudes iestādei un tās pienākumi

2. Būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību veic:

- 2.1. privāto tiesību juridiskā persona, kurai saskaņā ar noslēgto līgumu Ekonomikas ministrija Valsts pārvaldes iekārtas likumā un šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir deleģējusi šo uzdevumu;
 - 2.2. Būvniecības valsts kontroles birojs atbilstoši Būvniecības likuma 6. panta septītajai daļai.
3. Iestāde, kas veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību (turpmāk – kompetences pārbaudes iestāde), ir akreditēta nacionālajā akreditācijas institūcijā kā personu sertificēšanas

institūcija saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanu, tai skaitā atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17024:2012 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām".

4. Potenciālais deleģēšanas līguma slēdzējs iesniedz izvērtēšanai Ekonomikas ministrijā rakstisku pieteikumu deleģēšanas līguma slēgšanai, norādot kompetences novērtēšanas jomu, specialitāti un darbības sfēru saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu.

5. Deleģēšanas līgumu slēdz ne ilgāk kā uz pieciem gadiem.

6. Kompetences pārbaudes iestādei ir tiesības izveidot būvspeciālista praktiskās pieredzes klasifikatoru, ja tā izveide noteikta deleģēšanas līgumā.

7. Kompetences pārbaudes iestādei ir pienākums:

7.1. laikus un kvalitatīvi izpildīt tai deleģēto uzdevumu vai Būvniecības likumā noteikto pienākumu;

7.2. noslēgt līgumu ar nacionālo standartizācijas institūciju par Latvijas standartu tiešsaistes lasītavas abonēšanu kompetences pārbaudes iestādes sertificētiem būvspeciālistiem, nosakot, ka būvspeciālisti par tās izmantošanu veic maksājumu šo noteikumu 65.2.2. apakšpunktā norādītajā apmērā (minētais pienākums neattiecas uz šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto kompetences pārbaudes iestādi);

7.3. nodrošināt Latvijas standartu tiešsaistes lasītavas pieejamību būvspeciālistam, kurš veicis maksājumu saskaņā ar šo noteikumu 65.2.2. apakšpunktu (minētais pienākums neattiecas uz šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto kompetences pārbaudes iestādi);

7.4. sniegt Ekonomikas ministrijai informāciju par būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības jautājumiem;

7.5. uzturēt un aktualizēt ar būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību saistīto informāciju Būvniecības informācijas sistēmas būvspeciālistu reģistrā (turpmāk – būvspeciālistu reģistrs);

7.6. publicēt tīmekļvietnē būvspeciālista sertifikāta saņemšanai vai tā darbības sfēru pievienošanai iesniedzamo papildu dokumentu sarakstu, norādot dokumentu pieņemšanas laiku un vietu;

7.7. izstrādāt un publicēt tīmekļvietnē būvspeciālistu profesionālās ētikas kodeksu;

7.8. izstrādāt, saskaņot ar Ekonomikas ministriju un publicēt tīmekļvietnē būvspeciālistu kompetences pārbaudes saturu, kārtību un minimālās praktiskā darba pieredzes programmu;

7.9. noteikt, saskaņot ar Ekonomikas ministriju un publicēt tīmekļvietnē būvspeciālistu profesionālās pilnveides pasākumu tēmu un apjoma sarakstu;

7.10. saskaņot ar Ekonomikas ministriju šo noteikumu 6. punktā minēto informāciju;

7.11. noteikt, saskaņot ar Ekonomikas ministriju un publicēt tīmekļvietnē Būvniecības likuma 13. panta 9.¹ daļas 1. punktā minētās būvspeciālistu patstāvīgās prakses pārbaudes apjomu un kārtību;

7.12. izstrādāt un saskaņot ar Ekonomikas ministriju sertifikāta paraugu papīra dokumenta formā;

7.13. sagatavot atzinumu par būvspeciālista rīcības atbilstību labai profesionālai praksei šo noteikumu 50.2. apakšpunktā minētajā gadījumā;

7.14. uzaicināt šo noteikumu 20. un 43. punktā minēto ekspertu komisijas sastāvā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvi, ja tiek vērtēta būvspeciālista kompetence šo noteikumu 8. punktā minētajās darbības

sfērās;

7.15. veikt citus šajos noteikumos minētos pienākumus.

8. Kompetences pārbaudes iestāde pirms saskaņošanas ar Ekonomikas ministriju saskaņo ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu šo noteikumu 7.8. un 7.9. apakšpunktā minēto būvspeciālista kompetences pārbaudes saturu, kārtību un profesionālās pilnveides pasākumu tēmas un apjomu daļā par būvnormatīvos un piemērojamos standartos noteiktajām ugunsdrošības prasībām šādās darbības sfērās:

8.1. arhitekta praksē;

8.2. ēku konstrukciju projektēšanā;

8.3. ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, arī ugunsdzēsības sistēmu, projektēšanā;

8.4. siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu projektēšanā;

8.5. elektroietaišu projektēšanā;

8.6. elektronisko sakaru sistēmu un tīklu projektēšanā;

8.7. ēku būvdarbu vadīšanā;

8.8. restaurācijas būvdarbu vadīšanā;

8.9. ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, arī ugunsdzēsības sistēmu, būvdarbu vadīšanā;

8.10. siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvdarbu vadīšanā;

8.11. elektroietaišu izbūves darbu vadīšanā;

8.12. elektronisko sakaru sistēmu un tīklu būvdarbu vadīšanā;

8.13. ēku būvdarbu būvuzraudzībā;

8.14. restaurācijas būvdarbu būvuzraudzībā;

8.15. ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, arī ugunsdzēsības sistēmu, būvdarbu būvuzraudzībā;

8.16. siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvdarbu būvuzraudzībā;

8.17. elektroietaišu izbūves darbu būvuzraudzībā;

8.18. elektronisko sakaru sistēmu un tīklu būvdarbu būvuzraudzībā.

9. Saskaņojot šo noteikumu 7.8., 7.9., 7.10. un 7.11. apakšpunktā minētos dokumentus, Ekonomikas ministrijai ir tiesības lūgt viedokli Latvijas Būvniecības padomei.

10. Ja būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība vienā darbības sfērā deleģēta vairākām kompetences pārbaudes iestādēm, tās izstrādā vienotus nosacījumus šo noteikumu 6. punktā, 7.6., 7.7., 7.8., 7.9. un 7.11. apakšpunktā minētajos dokumentos.

11. Ja šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētā kompetences pārbaudes iestāde pieņem lēmumu par būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības pārtraukšanu, kompetences pārbaudes iestāde par šo lēmumu ne vēlāk kā trīs mēnešus iepriekš informē Ekonomikas ministriju, nacionālo akreditācijas institūciju un visus būvspeciālistus, kuriem tā izsniegusi sertifikātu, un mēneša laikā pēc tam, kad pārtraukta būvspeciālistu

kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība, Ekonomikas ministrijai nodod sertificēto personu sertifikācijas lietas un būvspeciālistu reģistra informāciju.

III. Prasības būvspeciālista sertifikāta iegūšanai

12. Persona var pretendēt uz būvspeciālista sertifikātu šo noteikumu 1. pielikumā norādītajā arhitektūras jomā un būvniecības vai elektroenerģētikas jomā inženierizpētes, projektēšanas, būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības specialitāšu darbības sfērās, ja persona:

12.1. ieguvusi izglītību, kas atbilst Būvniecības likumā noteiktajām prasībām;

12.2. ne mazāk kā divus gadus pēdējo septiņu gadu laikā būvspeciālista uzraudzībā ir izpildījusi kompetences pārbaudes iestādes noteikto minimālo praktiskā darba pieredzes programmu;

12.3. nav sodīta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā, kas minēts šo noteikumu 3. pielikumā, vai tai ir noņemta vai dzēsta sodāmība;

12.4. šo noteikumu 18. punktā minētā iesnieguma iesniegšanas laikā nav saukta pie kriminālatbildības par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā, kas minēts šo noteikumu 3. pielikumā.

13. Būvspeciālists var pretendēt uz būvspeciālista sertifikāta iegūšanu būvekspertīzes specialitātē tikai tajās darbības sfērās, kurās tam ir patstāvīgās prakses tiesības, ja:

13.1. tā izglītība atbilst Būvniecības likumā noteiktajām prasībām;

13.2. tā patstāvīgās prakses tiesības pēc būvspeciālista sertifikāta iegūšanas arhitektūras jomā, projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātes attiecīgajā darbības sfērā ir vismaz septiņi gadi;

13.3. pēdējos piecos gados būvspeciālistam nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikti divi brīdinājumi vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība, izņemot gadījumu, ja būvspeciālista sertifikāta darbība ir bijusi apturēta, pamatojoties uz šo noteikumu 51.2. apakšpunktu.

14. Pretendēt uz tiesībām veikt ekspertīzes trešās grupas būvju būvprojektiem būvspeciālists var, ja tas pēdējo 10 gadu laikā attiecīgajā darbības sfērā ir izstrādājis vismaz trīs trešās grupas būvju būvprojektus vai būvprojekta sadaļas.

15. Kompetences pārbaudes iestādes atzīst ārvalstīs iegūto profesionālo kvalifikāciju reglamentētajās profesijās būvniecības, elektroenerģētikas un arhitektūras jomās un piešķir tiesības īslaicīgo profesionālo pakalpojumu sniegšanai normatīvajos aktos par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu noteiktajā kārtībā.

16. Ja persona pildījusi būvvaldes vadītāja, būvinspektora vai būvinspektora palīga amata pienākumus, to iekļauj praktiskā darba pieredzē atbilstoši minimālai praktiskā darba pieredzes programmai būvspeciālista sertifikāta saņemšanai būvuzraudzības specialitātē, kā arī būvspeciālista patstāvīgajā praksē būvdarbu vadīšanas specialitātē vai būvuzraudzības specialitātē.

17. Ja persona pildījusi būvvaldes arhitekta amata pienākumu, to iekļauj būvspeciālista patstāvīgajā praksē arhitektūras jomā un var iekļaut praktiskā darba pieredzē atbilstoši minimālai praktiskā darba pieredzes programmai arhitekta prakses sertifikāta saņemšanai.

IV. Būvspeciālista sertifikāta piešķiršanas kārtība

18. Lai pretendētu uz būvspeciālista sertifikāta saņemšanu vai darbības sfēru pievienošanu, persona iesniedz kompetences pārbaudes iestādē iesniegumu (turpmāk – iesniegums) (2. pielikums), attiecīgās darbības sfēras būvspeciālista apliecinājumu par minimālās praktiskā darba pieredzes programmas izpildi (izņemot sertifikāta saņemšanai būvekspertīzes specialitātē) un kompetences pārbaudes iestādes noteiktos papildu dokumentus, kā arī būvspeciālistu reģistrā ievada:

18.1. informāciju par izglītību, kas apliecina iegūto kvalifikāciju, un elektroniski pievieno izglītību apliecinoša dokumenta kopiju, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā;

18.2. apliecinātu to darbu sarakstu sertifikātam atbilstošā jomā, specialitātē un darbības sfērā, kuru izpildē persona piedalījies, vai informāciju par specialitātei un darbības sfērai atbilstošu patstāvīgo praksi, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā.

19. Ja persona pretendē uz būvspeciālista sertifikāta iegūšanu vai darbības sfēru pievienošanu, tās kompetences novērtēšana:

19.1. arhitektūrā, inženierizpētē un projektēšanas, būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības specialitāšu darbības sfērās ietver:

19.1.1. praktiskā darba pieredzes vai patstāvīgās prakses izvērtēšanu un šo noteikumu 7.6. apakšpunktā minēto dokumentu izvērtēšanu;

19.1.2. kompetences pārbaudi;

19.2. būvekspertīzes specialitātē ietver:

19.2.1. atbilstības novērtēšanu šo noteikumu 13. un 14. punktā minētajām prasībām;

19.2.2. testu būvekspertīzes specialitātē, ja būvspeciālistam kompetence būvekspertīzes specialitātē tiek vērtēta pirmo reizi vai sertifikāts būvekspertīzes specialitātē ir anulēts.

20. Šo noteikumu 19.1.2. apakšpunktā minēto kompetences pārbaudi nodrošina kompetences pārbaudes iestādes izveidota ekspertu komisija. Tās sastāvā iekļauj vismaz divus būvspeciālistus:

20.1. kuri ieguvuši otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību arhitektūras, būvniecības vai elektroenerģētikas jomā būvinženiera vai saistītā inženierzinātnes studiju programmā;

20.2. kuri ieguvuši vismaz piecus gadus ilgu patstāvīgo praksi pretendenta izvēlētajā arhitektūras jomā, inženierizpētē vai atbilstošā darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē;

20.3. kuru patstāvīgajā praksē pēdējo piecu gadu laikā nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikts brīdinājums vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība;

20.4. kuri, veicot kompetences pārbaudi, neatrodas interešu konflikta situācijā likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē.

21. Kompetences pārbaudes iestāde pēc iesnieguma saņemšanas:

21.1. izskata to un izvērtē personas iegūtās izglītības atbilstību Būvniecības likumā noteiktajām prasībām;

21.2. izvērtē personas praktiskā darba pieredzes vai patstāvīgās prakses atbilstību normatīvo aktu prasībām;

21.3. ja nepieciešams, pretendētam pieprasa iesniegt informācijas precizējumus;

21.4. mēneša laikā pēc šo noteikumu 18. punktā minētās informācijas un dokumentu saņemšanas: